



Налагодження партнерських відносин  
із лікарем вашої дитини з метою раннього втручання:

## Поради від батьків і для батьків



Washington State Department of  
**CHILDREN, YOUTH & FAMILIES**



Як батько/мати ви знаєте свою дитину краще за всіх. Ви знаєте, як розсмішити її і як заспокоїти. Ви знаєте її найкращі якості та її потреби.

Тож, коли до вашої дитини застосовується метод раннього втручання, ви відіграєте ключову роль, адже можете допомогти лікарю вашої дитини\* визначити та зрозуміти сильні сторони й потреби вашої дитини, а також те, які послуги можуть бути для неї корисними.

Ви можете просто проінформувати лікаря вашої дитини про програму раннього втручання, але ви, імовірно, також захочете, щоб він/вона взяли в ній участь. «Партнерство з метою раннього втручання» між лікарями та батьками часто не виникає автоматично. Насправді, зазвичай успіх такого партнерства залежить від батьків, тобто від вас безпосередньо!

Існує безліч кроків, які ви можете зробити, щоб налагодити з лікарем вашої дитини саме той тип партнерства та відносин, який ви хочете. Цей буклет містить пропозиції та ідеї щодо того, як розпочати роботу з новим лікарем, а також покращити вже наявні партнерські стосунки.

---

\*Для простоти ми використовуємо слово «лікар», але ці ідеї також можуть бути корисними у випадку інших постачальників первинної медичної допомоги, як-от практикуючих медсестер, асистентів лікаря тощо.



# Вибір лікаря

Ось деякі загальні якості, на які варто звернути увагу:

## Клінічні навички та знання

Чи має він/вона професійну підготовку та особливу зацікавленість, важливі для потреб вашої дитини?

Лікар, який особливо цікавиться розвитком дитини, специфічними потребами чи конкретним діагнозом, може бути саме тим, який вам потрібен.

## Досвід

Чи надавав цей лікар допомогу іншим дітям із подібним діагнозом, як у вашої дитини, або дітям із затримкою розвитку чи вадами взагалі?

Такий досвід допоможе вашому лікарю дізнатися про ресурси та можливі послуги, якими може скористатися ваша дитина та родина.

## Взаємна повага й відчуття зв'язку

Чи він/вона комунікабельні? Чи комфортно вам спілкуватися з ним/нею? Вам подобається те, як він/вона спілкуються з вашою дитиною?

Чи довіряєте ви цій людині здоров'я своєї дитини?

Лікар може бути кращим лише в одній зі сфер. Вибір лікаря може означати вибір балансу між технічними навичками, навичками міжособистісного спілкування та досвідом.

Ви самі вирішуєте, що потрібно вам і вашій дитині прямо зараз. Ви маєте знати, що ваші потреби з часом змінюються.



## Налагодження відносин



### Будьте партнером

Вирішіть, який тип партнерських відносин ви хочете налагодити з лікарем вашої дитини. Як ви бажаєте, щоб він/вона брали участь у координації догляду та наданні послуг для вашої дитини? Яку роль ви бажаєте відігравати в прийнятті медичних рішень і рішень щодо здоров'я?

Який би тип партнерства у вас не був, вам має бути комфортно ставити запитання й ділитися своїми ідеями. Ви маєте відчувати, що ви та лікар – це одна команда.

У свою чергу, ви маєте бути відкритими до запитань лікаря та сприймати його як частину команди вашої дитини.

### Будьте зразком для наслідування

Покажіть своїм прикладом, як ви хочете, щоб ставилися до вас, і як ви хочете, щоб ставилися до вашої дитини.

Якщо ви хочете, щоб вас слухали, будьте хорошим слухачем. Якщо ви хочете, щоб ваш лікар був у захваті від вашої дитини, то покажіть своє задоволення нею.

### Проявляйте розуміння

Лікарям часто доводиться призначати прийоми один за одним, кожні 15 хвилин або навіть менше. Якщо вам здається, що лікар поспішає перейти до наступного прийому, то, мабуть, так і є!

Якщо вам потрібно більше часу, повідомте про це, і лікар має бути готовим вирішити це питання. Див. розділ *Отримання максимальної користі від прийому* (стор. 6), щоб отримати конкретні ідеї щодо збільшення тривалості прийому.

### Лікар має знати все про вашу дитину

Розповідайте як про хороші речі, так і про проблеми. Поділіться фотографіями та історіями, щоб він/вона могли познайомитися з вашою дитиною та оцінити її.

### Висловлюйте подяку

Подякуйте особисто чи письмово. Скажіть своєму лікарю, що його/її допомога корисна та що він/вона добре виконує свою роботу.

### Не очікуйте досконалості

У кожних відносинах бувають труднощі, і ці відносини не виняток. Будьте готові до змін, якщо це буде необхідно. Пам'ятайте, що лікарі теж люди, і дайте їм шанс змінити ситуацію на краще.

Якщо ви загалом задоволені лікарем вашої дитини, тоді варто просто пройти через ці важкі часи.

Перегляньте розділ *Рішення про зміну лікаря* (стор. 4), щоб отримати інформацію про те, коли варто змінювати лікаря.

# Практика хорошого спілкування



## Двостороння розмова

Розглядайте спілкування з лікарем як дружню, шанобливу розмову. Це означає, що вона двостороння і ви обидва маєте ставити свої запитання та ділитися проблемами, успіхами й надіями.

## Визначте, яким має бути спілкування

Запитайте свого лікаря, як найкраще розповідати про догляд за вашою дитиною.

Який час вдалий для дзвінка?

Чи хоче вона/він, щоб ви спочатку поговорили з офісною медсестрою, якщо у вас виникнуть запитання між прийомами?

Чи трапляються ситуації, у яких лікар хотів би, щоб ви викликали його або її додому?

Чи схвально ставиться ваш лікар до спілкування електронною поштою? Як щодо факсу? Або інших операцій?

## Це нормально, якщо вам потрібні поради між прийомами

Якщо у вас є занепокоєння між прийомами і ви відчуваєте, що вам потрібна відповідь від лікаря вашої дитини, попросіть медсестру, щоб він або вона зателефонували вам.

Поясніть, що ви хвилюєтеся більше, ніж зазвичай – із причин, які ви, можливо, поки що не можете пояснити, – і що ви були б дуже вдячні поговорити безпосередньо з ним/нею.

## Роздуми

Чи вдалося вам обговорити найважливіші запитання або проблеми? Якщо ні, то вас це влаштовує чи у вас є план, як отримати необхідну інформацію?

Чи відчували ви себе партнером у медичній команді вашої дитини? Чи є щось, що ви можете зробити інакше наступного разу?





## Рішення про зміну лікаря

Більшість батьків задоволені лікарем своєї дитини. Але іноді все йде просто не так. Ось кілька запитань, які варто поставити собі:

- ▶ Чи підходить вам спосіб роботи цього офісу?
- ▶ Чи буває лікар доступним, коли це потрібно?
- ▶ Чи часто ви не розумієте рекомендації та чому призначаються певні методи лікування?
- ▶ Чи відчуваєте ви, що ваші занепокоєння не сприймають серйозно? Чи змушує це сумніватись у своїх інстинктах або інстинктах вашого лікаря?

Довіряйте своїй інтуїції. Якщо ці відносини вас не влаштовують і ви не можете їх покращити, це означає, що пора змінити лікаря.

Спробуйте зробити це в позитивному ключі.

.....  
*«Дякую за все, що ви зробили для моєї дитини. Ми дуже цінуємо час, який ви провели з нами. Але зараз це не ідеальний варіант для нашої родини – я б хотів(-ла), щоб з моєю дитиною працював хтось інший».*  
.....



## Залучення лікаря вашої дитини до програми раннього втручання

Лікарі зацікавлені в програмі раннього втручання дитини. Однак напружений графік може перешкоджати їхній активній участі.

Якщо ви поставите собі за мету залучити лікаря до прийняття рішень щодо раннього втручання та цікавитися його/її думкою, ви сформуєте партнерство щодо раннього втручання!

Ось деякі пропозиції:

### Інформування

- ▶ Переконайтеся, що ваш лікар перебуває в списках розсилки листів з інформацією про всі програми вашої дитини.
- ▶ Беріть із собою звіти, які ви особливо хочете обговорити під час прийому.
- ▶ Будьте сполучною ланкою між лікарем і програмою раннього втручання – діліться питаннями та проблемами.

### Запрошення

Запитайте, чи може він/вона коли-небудь відвідати зустріч щодо Individualized Family Service Plan (індивідуального плану обслуговування сім'ї, IFSP) або іншу зустріч команди. Запитайте про підходящий час і місце.

Ваш лікар може погодитися відвідувати зустрічі в дні, на які не заплановано прийомів, рано вранці або в кінці робочого дня. Проведення зустрічі команди в кабінеті вашого лікаря може полегшити для нього/неї участь.



## Отримання максимальної користі від прийому



### Планування

Заплануйте візит лікаря на початок робочого дня або відразу після обіду, якщо ви хочете скоротити час очікування.

Якщо у вас виникнуть запитання чи проблеми, які можуть зайняти більше часу, ніж зазвичай, попросіть співробітників офісу збільшити тривалість прийому. Ваш лікар і персонал оцінять завчасне повідомлення, і ви будете менше розчаровуватися через нестачу часу.

### Підготовка

Заздалегідь визначте ваші очікування від прийому:

- ▶ Складіть список запитань, проблем та іншої інформації, якою ви хотіли б поділитися.
- ▶ Можна розповідати про речі, які, здавалося б, не стосуються здоров'я, але мають значення для вас і вашої дитини.
- ▶ Вирішіть, що у вашому списку для вас найважливіше.

Запитайте лікаря, чи бажає він/вона отримати копію ваших запитань і проблем заздалегідь. Надсилання електронною поштою, факсом або надання списку перед прийомом може дати лікарю більше часу для підготовки більш повних відповідей на ваші запитання.



# Отримання максимальної користі від прийому (продовження)

## Безпосередня участь

Поділіться своїм списком запитань і проблем на початку прийому. Імовірно, у лікаря є власний список того, що йому/їй потрібно зробити під час вашого візиту. Можливо, вам доведеться разом вирішити, що ви обговорите під час цього прийому, а що – пізніше.

Теми під час прийому можуть змінюватися настільки швидко, що буває важко запам'ятати все, що було сказано. Ось кілька ідей, які допоможуть запам'ятати:

- ▶ Робіть записи. Записуйте свої запитання та відповіді під час кожного прийому в один і той самий блокнот. З часом це полегшить відстеження всієї інформації.
- ▶ Візьміть із собою когось, хто також зможе слухати та робити нотатки – і просто бути поруч, щоб за потреби підтримати вас.
- ▶ Запитайте, чи можете ви записати вашу розмову.

Іноді вам потрібно буде спрямувати розмову до ваших проблем. Ось кілька способів зробити це:

- ▶ Задайте запитання. «Що ви запропонуєте щодо...»
- ▶ Розкажіть історію про те, що відбувається в житті вашої дитини й що ви хочете обговорити. «Днями на зустрічі IFSP...»
- ▶ Просто змініть тему. «Я хочу поговорити з вами ще про одну річ, а саме...»

- ▶ Якщо ваш лікар дає вам незрозумілу або складну до сприйняття інформацію, запитайте, чи можете ви зателефонувати йому/їй пізніше, щоб обговорити ваші запитання.
- ▶ Якщо ваш лікар не може відвідати зустріч IFSP, завчасно попросіть надати рекомендації та інформацію.

.....  
*«Ось що я збираюся просити для IFSP моєї дитини. Що ви думаєте з цього приводу?»*  
.....

Поділіться інформацією, яку надав вам лікар, із командою IFSP.

Ваш лікар може бути вашим союзником, допомагаючи отримати послуги, які, на вашу думку, потрібні вашій дитині.

- ▶ Поговоріть із ним/нею про те, що, на вашу думку, потрібно. Якщо ваш лікар погодиться, попросіть його/її написати листа команді IFSP з поясненням ваших спільних рекомендацій.
- ▶ Запитайте свого лікаря, чи може учасник команди зателефонувати йому, щоб обговорити рекомендації.

## Зміни

Під час візиту здорової дитини або інших прийомів повідомте свого лікаря про прогрес вашої дитини в програмі раннього втручання. Задавайте будь-які запитання та діліться будь-якими переживаннями щодо послуг.

Ще один цікавий і незабутній спосіб повідомляти лікаря про покращення – час від часу надсилати фотографію вашої дитини з приміткою про її прогрес:

.....  
*«Ось моя донька веселиться за обідом. У процесі раннього втручання мені вдалося навчитися заохочувати її їсти більше за столом. У неї більше немає блювотного рефлексу й вона не плаче при вигляді їжі, тож я вже не так хвилююся про її зростання. Раннє втручання допомогло мені налагодити кращі стосунки з моєю дочкою, а також допомогло всій моїй родині – час прийому їжі вже проходить спокійно! Дякую за вашу рекомендацію!»*  
.....

# Будьте прихильником методу раннього втручання

Ви оцінили метод раннього втручання? Чи хотіли б ви, щоб розвиток вашої дитини було спрямовано раніше? Як ви вважаєте, чи потрібно лікарям знати більше про раннє втручання? Чи хочете ви стати прихильником раннього втручання?

Батьки – часто найпотужніші прихильники. У вас є особистий досвід і реальні історії з життя, якими ви можете поділитися – вам під силу змінити ситуацію.

Ось кілька простих кроків, за допомогою яких можна поширити інформацію про важливість раннього втручання:



## З ким поговорити...

Почніть із групи знайомих і друзів: розкажіть своїм рідним і друзям про раннє втручання та те, як воно допомогло вашій дитині та родині.

Поділіться цим повідомленням із лікарем вашої дитини, а потім запропонуйте поділитися своїм повідомленням з іншими в його/її практиці.

Приєднайтеся до місцевої окружної міжвідомчої координаційної ради. Ви зустрінете інших людей, які поділяють вашу пристрасть до методу раннього втручання. Запитайте свого Family Resources Coordinator (координатора сімейних ресурсів, FRC), як приєднатися. Якщо у вас немає FRC, ви можете зателефонувати за номером 1-800-322-2588 (Family Health Hotline (гаряча лінія відділу охорони здоров'я сім'ї)) і запитати провідного FRC у вашому окрузі.

Якщо вам подобаються публічні виступи, ви можете взяти участь у Батьківських кабінетах і виступити з офіційними презентаціями.

## Що розказати в презентації...

Деякі люди хочуть почути про результати досліджень щодо раннього втручання. Для більшості особисті історії допомагають зрозуміти, як програма впливає на повсякденне життя дітей і сімей. Саме історії спонукають нас змінюватися на краще.

Якими історіями чи прикладами ви б хотіли поділитися, щоб втілити в життя одну або кілька з наведених нижче тез дослідження?

## Раннє втручання допомагає сім'ям адаптуватися та нормально функціонувати.

Як допомога, яку отримує ваша дитина, впливає на вашу родину? Чи знімає це стрес і хвилювання? Що з того, про що ви дізналися, допомагає вам відчувати себе добре у ваших стосунках із дитиною?

## Раннє втручання допомагає дітям розкрити свій потенціал.

Які у вас сподівання щодо вашої дитини? Як метод раннього втручання вже допомагає вам і допоможе в майбутньому?

## Найефективніші програми раннього втручання починаються з раннього віку.

Яке занепокоєння щодо вашої дитини у вас виникло в її ранньому віці? Як відреагував лікар або як би ви хотіли, щоб він/вона відреагували? Поясніть, як FRC допомагає сім'ям знайти послуги, ресурси, фінансування та контактну інформацію.

## Найефективніші програми передбачають залучення батьків.

Чи берете ви участь? Що вам в них подобається?

Важливе повідомлення: раннє втручання допомагає дітям і сім'ям. Додаткову інформацію див. в публікації *Будь ласка, запитуйте, немовлята не можуть чекати* (FS\_0032), доступний онлайн за адресою: [www.dcyf.wa.gov/publications-library/FS\\_0032](http://www.dcyf.wa.gov/publications-library/FS_0032).







## КОНТАКТИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

Department of Children, Youth, and Families  
(Відділ у справах дітей, молоді та сім'ї)

PO Box 40970

Olympia WA 98504-0970

Електронна пошта: [esit@dcyf.wa.gov](mailto:esit@dcyf.wa.gov)

[www.dcyf.wa.gov](http://www.dcyf.wa.gov)

Інформаційний центр охорони здоров'я сім'ї  
Програма «Голос сім'ї штату Washington» від PAVE

(253) 565-2266

(800) 572-7368

[www.familyvoicesofwashington.com](http://www.familyvoicesofwashington.com)

[www.wapave.org](http://www.wapave.org)



*DCYF не допускає дискримінації та забезпечує рівний доступ до своїх програм і послуг для всіх осіб незалежно від раси, кольору шкіри, статі, релігії, віросповідання, сімейного стану, національного походження, сексуальної орієнтації, віку, статусу ветерана або наявності будь-яких фізичних, сенсорних чи розумових вад.*

*Якщо ви бажаєте отримати безкоштовні копії цієї публікації в альтернативному форматі чи на іншій мові, зв'яжіться з відділом DCYF Constituent Relations (конституційних зв'язків DCYF) за номером 1-800-723-4831 або електронною поштою [communications@dcyf.wa.gov](mailto:communications@dcyf.wa.gov).*